

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123207271
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123207271.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XXX, XXX XX C. právne zastúpený: Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50 424 777 proti žalovanému: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., so sídlom Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, IČO: 24 785 199 právne zastúpený: ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 42/97, 058 01 Poprad, IČO: 47 255 773 žaloba o primerané finančné zadostučinenie vo výške 677,94 Eur, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietá.
- II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 50 € a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vrátane odvolacieho konania vedeného na KS v Prešove pod sp. zn. 10CoCsp/5/2024 v rozsahu 100% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 9Csp/91/2023 – 67 zo dňa 09.11.2023 žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom uviedol:
„1. Žalobou došlou súdu dňa 31.07.2023 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplataenia primeraného finančného zadostučinenie vo výške 677,94 €.
1.1. Žalobca v žalobe uviedol - V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 34Up/995/2020 (ďalej len „Základné konanie“) som bol úspešný ako žalovaný v postavení spotrebiteľa. Terajší žalovaný (vtedajší žalobca) si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplataenie sumy 677,94 Eur s prísl. na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 5067812014, z 30.01.2015. Okresný súd Banská Bystrica návrhu žalovaného vyhovel a vydal platobný rozkaz sp. zn. 34Up/995/2020 zo dňa 10.06.2020. Po podaní vecne odôvodneného odporu, upomínací súd upovedomením zo dňa 29.10.2020 konanie zastavil z dôvodu, že žalobca (v tomto konaní žalovaný) nepodal návrh na pokračovanie v konaní.
2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že s ňou nesúhlasí, keďže sa iba obrátil na súd vo veci ochrany svojho práva. Tým nemohol žiadne práva spotrebiteľa porušiť a toto porušenie nekonštatoval ani žiadny súd.
3. Skutkový stav medzi stranami sporu sporný nebol. Terajší žalovaný ako veriteľ si v upomínacom konaní sp. zn. 34Up/995/2020 uplatnil voči terajšiemu žalobcovi ako dlžníkovi zaplataenie sumy 677,94 €. Proti OS v BB vydanému platobnému rozkazu podal dlžník odpor a veriteľ návrh na pokračovanie nepodal.

4. Súd sa teda zaoberal otázkou splnenia zákonných podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

NS SR sp. zn. 9Cdo/324/2020 - V danom prípade dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vzniká okamihom právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ bol pri súdnej ochrane svojich práv i povinností úspešný; teda v danom prípade okamihom právoplatnosti (4. júla 2014) rozsudku odvolacieho súdu sp.zn. 20Co 39/2013 zakladajúceho okamih, kedy možno prvýkrát objektívne podať žalobu o priznanie primeraného zadosťučinenia na súd (actio nata). Uzavretím spotrebiteľskej úverovej zmluvy nedochádza k splneniu podmienky spotrebiteľom o jeho úspešnom súdnom uplatnení porušených práv alebo povinností.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 25. mája 2022 sp. zn. 3Cdo/31/2020 uviedol, že „eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým je taký výklad, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“

Z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore. Dovolací súd i v tomto prípade považuje za správne nadviazať na metodológiu výkladu práv spotrebiteľa v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/31/2020 o eurokonformnom výklade práva zohľadňujúcom postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany spotrebiteľského vzťahu. Dovolací súd preto vychádza z takého výkladu slovného spojenia „úspešného uplatnenia porušenia práva“ v ustanovení § 3 ods. 5 vety tretej, ktoré je v prospech spotrebiteľa a pri ktorom preto nezáleží, v akom procesnom postavení sa spotrebiteľ nachádza, t.j. či je v spore žalobcom alebo žalovaným. Zároveň v súvislosti s druhou právnou otázkou najvyšší súd nepovažuje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej za rozhodujúce, v akej miere bol spotrebiteľ v spore úspešný, postačuje jeho čo i len čiastočný úspech, napr. úspech v uplatnení niektorého z viacerých práv.

NS SR sp. zn. 1Cdo/173/2022 - Nešlo síce o úmyselné porušenie povinnosti, žalovaná (ako dodávateľ) však vzhľadom na to, že v predmetnom spotrebiteľskom vzťahu konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, musí niesť zodpovednosť za takého pochybenie, ktoré privodilo spotrebiteľovi ujmu. Dovolací súd teda na prvú právnu otázku dovolateľa odpovedá nasledovne: za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné považovať nielen situáciu, v ktorej bolo vydané rozhodnutie vo veci samej v prospech spotrebiteľa, ale aj situáciu, v ktorej došlo k zastaveniu konania (na podklade späťvzatia žaloby) v dôsledku správania dodávateľa, ktorý napravil porušenie práv spotrebiteľa, nápravy ktorého sa spotrebiteľ v konaní vo veci samej domáhal, a teda spotrebiteľ bol v danom konaní fakticky (z materiálneho hľadiska) úspešný.

Na druhú právnu otázku položenú dovolateľom tak treba odpovedať kladne, t. j. je prípustné, aby súd pri posúdení základu nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa posudzoval dôvodnosť žaloby spotrebiteľa v inom konaní, od ktorého spotrebiteľ odvodzuje právo na toto primerané finančné zadosťučinenie, ak toto iné konanie bolo zastavené pre späťvzatie žaloby z dôvodu správania dodávateľa napriek tomu, že v rozhodnutí o zastavení konania (v časti rozhodnutia o povinnosti dodávateľa nahradiť spotrebiteľovi trovy konania) sa konštatuje, že žaloba spotrebiteľa bola podaná dôvodne a spotrebiteľ vzal žalobu späť pre správanie dodávateľa (t. j. pre procesné zavinenie dodávateľa).

Najvyšší súd SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 – R:86/2021 - 12. Dovolací súd, na rozdiel od súdov nižších inštancií, zastáva názor, že zo znenia § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva povinnosť

veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia.

12.2. V posudzovanom prípade zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne neuvádza uviesť v zmluve i matematický výpočet výšky ročnej percentuálnej miery nákladov, ako to vyplýva z dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Pokiaľ by takúto požiadavku mal zákonodarca v úmysle, nič mu nebránilo uviesť ju v danej právnej norme. Zákonodarca pritom formulačne jednoznačne požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, pričom pod predpokladmi nie je možné rozumieť uvedenie vzorca výpočtu, ktorý (vzorec) je len jeden, navyše spotrebiteľovi prístupný priamo v zákone, v jeho prílohe č. 2. Pokiaľ odvolací súd považuje za predpoklad na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov i vzorec na jej výpočet, s týmto sa dovolací súd nestotožňuje.

12.3. Z uvedených dôvodov potom záver súdov nižších inšancií, že predmetná zmluva v rozpore s § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje zákonnú náležitosť, a to všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je správny.

NS SR sp. zn. 3 Obdo 64/2019 - Záverom dovolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, že ak krajský súd zastáva názor, že pri svojom rozhodovaní nie je viazaný rozhodnutiami najvyššieho súdu (prípadne ústavného súdu), ktoré predložila v spore niektorá zo strán (v danom prípade žalobca), čo vyplýva z druhej vety bodu 100. odôvodnenia jeho rozsudku, tento názor je v rozpore s realitou a nemá oporu v zákone ani v judikatúre najvyššieho súdu a ústavného súdu. Predovšetkým dovolací súd považuje za potrebné poukázať na čl. 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

5. Zákon č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní

Podľa § 11 ods.1 - Proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

Podľa § 14

(1) Odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

(2) Márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa konanie zastavuje. O náhrade trov konania rozhodne súd na návrh.

6. Žalobca mal za to, že samotné nepokračovanie v konaní po podaní odporu spotrebiteľom v upomínacom konaní je jeho úspechom vedúcim k nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenie. Žalobca vychádzal z názoru uvedeného v rozsudku KS v Prešove sp. zn. 22Co/98/2019 (ktorý bol však vydaný pred vydaním vyššie citovaných rozhodnutí NS SR - pozn. súdu) v nasledujúcom znení:

„11. Čo s týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie právna na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

12. Upomínacie konanie o zaplatenie 1.141,68 eura vedené na &okresnom súde Banská Bystrica pod sp. Zn. 22Up/159/2018 bolo v dôsledku procesnej obrany žalobcu zastavené. Z obsahu spisu je zrejmé, že v danom upomínacom konaní bol vydaný na základe návrhu žalovaného platobný rozkaz č.k. 22Up/159/2018-0 zo dňa 13.03.2018, ktorým bol žalobca (v danom konaní žalovaný) zaviazaný zaplatiť žalovanému (v danom konaní žalobcovi) istinu vo výške 1.141,68 eura s úrokom z omeškania 8,00% zo sumy 971,07 eura od 14.04.2017 do zaplatenia. Proti tomuto platobnému rozkazu podal žalobca odpor, ktorý odôvodnil tým, že úverová zmluva č. 5203076534 zo dňa 26.03.2002 neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a adresu predávajúceho podľa §4 ods. 2a) a e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej argumentoval tým, že predmetná úverová zmluva neobsahuje ani údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z., preto je úver poskytnutý na základe tejto zmluvy bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko na predmetný úver uhradil sumu 8.999,88 eura a z úverového rámca vyčerpal finančné prostriedky vo výške 6.294,82 eura, neuznal peňažný nárok žalovaného v celom rozsahu a žiadal zrušiť platobný rozkaz.

V dôsledku podaného odporu žalobcu, bol žalovaný vyzvaný na vyjadrenie sa k podanému odporu v lehote 15 dní s tým, že môže v tej istej lehote navrhnúť pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. V upovedomení zo dňa 16.05.2018 Okresný súd Banská Bystrica oznámil žalobcovi a žalovanému, že žalovaný s v lehote 15 dní od doručenia výzvy nevyjadril, v dôsledku čoho sa márnym uplynutím lehoty upomínacie konanie zastavilo.

13. Nie je tak pochýb, že žalovaný takto uznal tvrdenia žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby, vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru a úhrady žalobcu nad poskytnutú istinu úveru. Išlo o úspešnú obranu žalobcu voči nároku žalovaného. Nie je dôležité, či spotrebiteľ v konaní vystupuje ako žalobca alebo žalovaný, je dôležité, či úspešne uplatní porušenie svojich spotrebiteľských práv, teda pokiaľ sa spotrebiteľ ako žalovaný v konaní úspešne bráni tým, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské práva a z toho dôvodu bude žaloba zamietnutá, tak potom možno konštatovať, že spotrebiteľ, úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva.“

7. S citovaným rozsudkom KS v Prešove konajúci súd nesúhlasí a to z nasledujúcich dôvodov:

7.1. Z vyššie citovanej judikatúry NS SR vyplýva, že

- právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vzniká okamihom právoplatného rozhodnutia súdu, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľ bol pri súdnej ochrane svojich práv i povinností úspešný,
- splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej),
- z formulácie súdmi aplikovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyplýva, že spotrebiteľ musí uplatniť porušenie svojho práva len podaním žaloby a že uplatnením práva už nie je obrana spotrebiteľa ako žalovaného v súdom spore,
- za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné považovať nielen situáciu, v ktorej bolo vydané rozhodnutie vo veci samej v prospech spotrebiteľa, ale aj situáciu, v ktorej došlo k zastaveniu konania (na podklade späťvzatia žaloby) v dôsledku správania dodávateľa, ktorý napravil porušenie práv spotrebiteľa, nápravy ktorého sa spotrebiteľ v konaní vo veci samej domáhal, a teda spotrebiteľ bol v danom konaní fakticky (z materiálneho hľadiska) úspešný.

8. Z citovanej judikatúry je teda zrejmé, že porušenie spotrebiteľského práva musí byť konštatované v rozhodnutí súdu. Je nesporné, že to nemusí byť vecné rozhodnutie ale postačuje konštatovanie v odôvodnení uznesenia o zastavení konania. Nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní znamená zastavenie konania bez vydania rozhodnutia a teda bez možnosti konštatácie porušenia spotrebiteľského práva. Na rozdiel od citovaného rozhodnutia NS SR, v upomínacom konaní 34Up/995/2020 veriteľ spotrebiteľom vytýkané tvrdené nedostatky neodstránil, čím by uznal svoju zodpovednosť za porušenie spotrebiteľského práva a preto analógia s týmto rozhodnutím možná nie je. Podanie odporu spotrebiteľom a nepokračovanie v konaní dodávateľom nevytvára domnienku správnosti a relevantnosti odporu a z tohto stavu nemožnorobiť záver o akomsi uznaní zodpovednosti dodávateľa. Dodávateľ môže mať mnohé dôvody v konaní nepokračovať (napr. banálnosť pohľadávky a vôľa spor ďalej platením advokáta nefinancovať a pod.). Navyac z citovanej judikatúry NS SR je tiež zrejmé, že v konaní o primeranom finančnom zadosťučinení môže súd preskúmať správnosť konštatácie porušenia spotrebiteľského práva dodávateľom v odôvodnení rozhodnutia (v konkrétnej veci v uznesení o zastavení konania), čo znamená, že nie je takýmto záverom viazaný (NS SR sp. zn. 1Cdo/173/2022 - Konštatovanie dôvodnosti žaloby v časti odôvodnenia zastavujúceho uznesenia týkajúcej sa trov konania pritom nemožno považovať za otázku právoplatne vyriešenú a predstavujúcu prekážku veci rozsúdenej. Ide o prejudiciálnu otázku. O prekážku právoplatne rozhodnutej veci pritom nejde v prípadoch, ak súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy poňaté do výroku súdneho rozhodnutia, a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.).

8.1. Súd teda napriek vyššie uvedeným záverom (o nemožnosti priznať primerané finančné zadosťučinenie len na základe nepodania návrhu na pokračovanie v upomínacom konaní) pristúpil aj k skúmaniu dôvodov odporu, v ktorom spotrebiteľ uviedol, že v spotrebiteľskej zmluve bola uvedená nesprávna výška RPMN a neboli v nej uvedené predpoklady výpočtu RPMN. O predpokladoch výpočtu RPMN súd poukazuje na judikát R – 86/2021, ktorý nedáva žalobcovi za pravdu. Vzhľadom na ustálenosť

tejto otázky v rozhodovacej praxi NS SR nepovažoval súd za potrebné prerušiť konanie do rozhodnutia o predbežnej otázke položenej KS v PO vo veci sp. zn. 1CoCsp/18/2023 (§ 164 C.s.p. - Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.). Pokiaľ ide o výšku RPMN, táto bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená vo ako 28,38%. Žalobca predložil nezáväzný výpočet z kalkulačky portálu finančnej osvety, kde vyšla výška RPMN – 29,37%. Táto kalkulačka však umožňuje ako deň splátky uviesť len posledný deň mesiaca, pričom však splátka bola splatná 20. dňa v mesiaci. Súd teda na súdnej kalkulačke overil výpočet RPMN s uvedením presnej splatnosti a dospel k výsledku 28,35% (zanedbateľný rozdiel 0,03%, ktorý konanie spotrebiteľa ovplyvniť na jeho ujmu nemohol), teda k výsledku, v prospech spotrebiteľa, ktorý bezúročnosť zmluvy nespôsobuje (§ 11 ods.1 písm.d/ zákona č. 129/2010 Z.z. a contrario - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

9. Súd teda nemal splnené podmienky na vyhovieť žalobe. Tvrdenu neprijateľnou podmienkou zo strany žalobcu sa zaoberať nemohol, lebo predmet konania zafinoval žalobca jednoznačne odporom v konaní 34Up/995/2020, kde námietka neprijateľnosti zmluvnej podmienky vznesená nebola a prejednáváná vec nebola konaním o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

10. Samotné rozhodnutie KS v PO, na ktoré sa žalobca odvolával je vnútorne rozporné, keďže v závere ods.12 hovorí o zastavení konania a s tým spojeným úspechom a v ods.13 hovorí o úspechu z dôvodu zamietnutia žaloby.

11. Okresný súd potrebuje ešte zdôrazniť, že zastavenie upomínacieho konania zo zákona nevytvára prekážku „res iudicata“. Veriteľ teda môže žalobu podať znova a môže v nej by úspešný. Ak by v takýchto prípadoch bez vecného vyriešenia veci bolo poskytnuté primerané finančné zadosťučinenie a následne by veriteľ so svojou žalobou uspel, išlo by nepochybné o absurdný stav, ktorý pripustiť nemožno.

11.1. Rovnako tomu je aj v prípade, ktorý nastal v prejednávanej veci a to keď podaný odpor je vecne nesprávny.“

2. Na odvolanie žalobcu KS v PO uznesením č.k. 10CoCsp/5/2024 – 125 zo dňa 28. mája 2024 uvedený rozsudok OS PO zrušil, pričom uviedol:

„36. Odvolací súd nesúhlasí s právnym záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého porušenie spotrebiteľského práva musí byť konštatované v rozhodnutí súdu s tým, že to nemusí byť vecné rozhodnutie, ale postačuje konštatovanie v odôvodnení uznesenia o zastavení konania. Podľa odvolacieho súdu aj nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní, ktoré má za následok zastavenie konania bez vydania rozhodnutia, t.j. konštatácie porušenia spotrebiteľského práva, po podaní odôvodneného odporu, samo o sebe postačuje pre záver súdu o porušení spotrebiteľského práva v neprospech spotrebiteľa. Podľa odvolacieho súdu výsledok pôvodného konania je jednoznačný, keď po vecnom odôvodnenom odpore žalobca netrval na podanom návrhu, a teda spotrebiteľ bol preukázateľne úspešný, čo samo o sebe zakladá nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Zákon o ochrane spotrebiteľa exaktne nestanovuje, aby musel spotrebiteľ v procesnom postavení žalobcu sa na súde domáhať ochrany svojich práv a táto právna norma nerozlišuje, či spotrebiteľ v postavení žalobcu, resp. v procesnom postavení žalovaného úspešne uplatní určitú obranu vo vzťahu k dodávateľovi. To čo je dôležité nie je postavenie strany sporu ale jej procesný úspech, ktorým nie je len judikované právo resp. povinnosť ale aj keď počas konania, po tom ako spotrebiteľ úspešne uplatnil svoju procesnú obranu dodávateľ už netrval na podanej žalobe resp. ako tomu bolo v prejednávanej veci nepodal návrh na pokračovanie v konaní po odôvodnenom odpore spotrebiteľa. Ak by si odvolací súd osvojil názor súdu prvej inštancie a spotrebiteľ by sa musel aj v prípade ak voči nemu po jeho úspešnej obrane bolo konanie zastavené uplatniť osobitný návrh na súd pre porušenie práva alebo povinnosti mohla by nastať situácia kedy by si tento nárok z dôvodu jeho premlčania už nemohol uplatniť.

37. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie a od toho kto za porušenie práva alebo povinností ustanovených zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej

zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, postačuje, ak k takému porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

38. Pokiaľ by žalobca ako spotrebiteľ nepodal odpor voči platobnému rozkazu a tento by sa stal právoplatný a vykonateľný, uvedené by nepochybne negatívne ovplyvnilo majetkovú sféru žalobcu. Naopak pokiaľ mal žalovaný za dôvodný ním požadovaný nárok vo vzťahu k spotrebiteľovi, mal naďalej pokračovať v konaní podaním návrhu na pokračovanie vo veci. Nepodaním takéhoto návrhu jednoznačne zavinil situáciu, kedy bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný a ako úspešný účastník z dôvodu, že došlo k porušeniu práva vo vzťahu k žalobcovi v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

39. Vyššie uvedenému právnomu záveru napokon svedčí aj ustálená judikatúra vyšších súdnych autorít, keď z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR vo veciach sp. zn. 1Cdo/173/2022, ak aj zo žalobcom citovaných rozhodnutí a súdov nižšej inštancie vyplýva, že za úspešné uplatnenie práva alebo povinností podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné považovať nielen situáciu, v ktorej bolo vydané rozhodnutie vo veci samej v prospech spotrebiteľa, ale aj situáciu, v ktorej došlo k zastaveniu konania (vo veci 1Cdo/177/2022 na základe späťvzatia žaloby) v dôsledku správania dodávateľa, ktorý napadol porušenie práva spotrebiteľa, nápravy ktorého sa spotrebiteľ v konaní vo veci samej domáhal, a teda spotrebiteľ bol v danom konaní fakticky (z materiálneho hľadiska) úspešný.

40. Rovnako tomu je aj v prejednávanej veci, keď k zastaveniu konania síce nedošlo na základe späťvzatia návrhu, ale z dôvodu, že žalobca v podanom odpore nenavrhol pokračovať ďalej v konaní, je nepochybné, že žalobca (v upomínacom konaní v procesnom postavení žalovaného) ako spotrebiteľ svoj odpor odôvodnil neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to konkrétne, že úverová zmluva neobsahuje údaj o sume, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako to má na mysli § 4 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej v podanom odpore voči platobnému rozkazu argumentoval žalobca tým, že predmetná úverová zmluva neobsahuje ani údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) citovaného zákona, a preto je úver poskytnutý na základe tejto zmluvy bezúročný a bez poplatkov.

41. Tým, že žalovaný sa k podanému odporu napriek výzve súdu nevyjadril, rovnako tak nežiadal o pokračovanie v konaní, de facto tak uznal tvrdenie žalobcu o bezdôvodnosti podanej žaloby, a ak sa teda spotrebiteľ úspešne bránil tvrdením, že dodávateľ porušil jeho spotrebiteľské právo, tak nielen v prípade, ak bola žaloba zamietnutá, ale v aj v prípade zastavenia konania pre túto procesnú obranu mohol konštatovať, že spotrebiteľ (žalobca) úspešne uplatnil svoje spotrebiteľské práva tak, ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, a to, aby si mohol uplatniť nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

42. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery, keď síce správne aplikoval právny predpis v prejednávanej veci (§ 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa), ale tento na zistený skutkový stav nesprávne interpretoval a následne z neho vyvodil nesprávne právne závery. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 CSP.

43. Úlohou súdu prvej inštancie bude v novom rozhodnutí po tom, ako bol ustálený základ nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, posúdiť samotnú výšku žalobcom požadovaného finančného zadosťučinenia, najmä čo sa týka proporcionality a primeranosti, ale to až po náležite vykonanom dokazovaní ohľadom tejto výšky, ktorú súd prvej inštancie z dôvodu, že žalobu zamietol pre nesplnenie podmienok základu nároku, nevykonával. Rovnako tak súd v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.“

3. Okresný súd Prešov vec opätovne prejednal a dospel k záveru, že oproti pôvodnému konaniu nedošlo v skutkovom stave k žiadaným zmenám a nedošlo k zmene ani vnútorného právneho názoru konajúceho sudcu.

4. Podľa § 391 ods.2 C.s.p. - Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právny názorom odvolacieho súdu.

4.1. Okresný súd Prešov viazaný právnym názorom krajského súdu o tom, že základ nároku je daný, pristúpil k posúdeniu jeho výšky.

4.2. Pri neexistencii kritérií pre určovanie výšky finančného zadost'učinenia, tak súd má za to, že finančné zadost'učinenie musí byť priznané ako primerané.

Ďalšími skutočnosťami, na ktoré môže súd prihliadať sú:

- povaha, závažnosť, rozsah a trvanie porušenia právnych predpisov;
- akékoľvek opatrenie prijaté predajcom alebo dodávateľom na zmiernenie škody, ktorú utrpeli spotrebiteľia, alebo na jej nápravu;
- všetky predchádzajúce porušenia právnych predpisov, ktorých sa predajca alebo dodávateľ dopustil;
- získané finančné výhody predajcu alebo dodávateľa v dôsledku porušenia právnych predpisov alebo straty, ktoré predajca alebo dodávateľ v dôsledku takéhoto porušenia neutrpel, ak sú k dispozícii príslušné údaje;
- plnenie povinností dlžníka (spotrebiteľa);
- všetky ostatné priťažujúce alebo poľahčujúce faktory vzťahujúce sa na okolnosti prípadu.

4.3. Žalobca vznik negatívnych následkov postupu žalovaného netvrdil, najmä mu nevznikla majetková ujma. V postupe žalovaného tak ako je uvedené vyššie nevidí súd porušenie právnych predpisov (takýmto porušením nemôže byť ani podľa výsledku konania podanie napr. nedôvodnej žaloby, keďže ide o realizáciu práva na súdnu ochranu), keď vzhľadom na predbežné posúdenie žalobcovho odporu tento vyhodnotil ako nedôvodný a preto nemožno vychádzať zo žalovanej sumy cca 678 €.

4.4. Vzhľadom na existujúce skutočnosti tak súd za primerané považuje finančné zadost'učinenie v sume 50 €.

5. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

5.1. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná (výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto plný úspech je daný úspechom v základe nároku) a preto má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Na pojednávaní konanom dňa 09.11.2023 žalobca navrhol prerušenie konania z dôvodu, že KS v PO uznesením č.k. 1CoCsp/18/2023 – 422 zo dňa 12.10.2023 požiadal SdEÚ o odpoveď na otázku týkajúcu sa vyjadrenia dĺžky trvania zmluvy o úvere a uvádzania predpokladov na výpočet RPMN.

6.1. Podľa § 164 C.s.p. - Ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

6.2. Súd má za to, že predmetom konania bol primárne výklad vnútroštátnych právnych noriem, o ktorom existuje ustálená judikatúra NS SR. Zároveň, ak KS v PO v zrušujúcom uznesení uviedol, že základ nároku je daný, prerušenie konania by nebolo vhodným opatrením, preto súd návrhu žalobcu nevyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie s výnimkou výroku I. (§ 396 písm.n/ C.s.p. a contrario).

Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.